

[Inger Gautier Schmit.]
skud paa 750 000 Kr. Og Ministeren forsvinder jo ingenlunde helt. Han skal baade udnævne og afskedige Chefen; han kan gøre det paa graat Papir, uden Varsel, ganske som de gamle Enevoldskonger, og han skal i øvrigt, som Ministeren selv udtalte, have Pligt til at følge Teatret „med aarvaagent Tilsyn“.

Samtidig udtaler den højtærede Undervisningsminister om denne Nyordning, som han ser for sine Øjne, en Nyordning, som vi andre har lidt vanskeligt ved helt at kunne faa fat paa — om det skyldes Mangel paa Begavelse, ved jeg ikke rigtig, men den viser sig noget abstrakt og attrapmæssig for vort indre Syn; men altsaa, Ministeren siger om denne Nyordning, at han har ingen Ret og ingen Pligt til at blande sig i Teatrets indre Forhold, og Ministeren gnider sig i Hænderne og nyder allerede den Fred og Ro, som en Undervisningsminister vil faa ved at have det kongelige Teater langt borte fra sit Syn.

Men hvorledes kan denne Udtalelse: „ingen Ret og ingen Pligt til at blande sig i Teatrets Forhold“, forliges med, at Ministeren har en Pligt til at følge med „med aarvaagent Tilsyn“, oven i Købet følge i den Grad med, at han har Lov til paa staaende Fod og uden den mindste Smule Advarsel at afskedige den siddende Chef?

Denne Chef skal efter Forslaget være en meget betydelig Personlighed; han skal baade have det kunstneriske Ansvar og den kunstneriske Myndighed og tillige det økonomiske Ansvar. Nu ved man jo, at en Mand ikke bliver stor, fordi der staaar i en Paragraf, at han skal være stor, men alle er jo dog enige om, at det ikke er saa faa Kvalifikationer, der kræves af den Mand, der bliver sat ind paa denne Post. Derfor synes man, det virker en lille Smule brutalt, naar man hører, at en saadan Personlighed kan blive afskediget paa graat Papir fra den ene Dag til den anden. Det maa dog i hvert Tilfælde gøre en Mand noget betænkelig, inden han gaar ind i et saadant Foretagende.

Om Institutionen staaar der, at den skal arbejde og drive Teatret for egen Risiko og Regning, og herigennem skal udtrykkes, at det er en meget selvstændig Stilling, man giver dette nye Foretagende. I almindelig Sprogbrug forstaaar man det saaledes, naar en Chef driver en Forretning for egen Risiko og Regning, at det er hans egne Penge, der gaar med, og derfor anstrenger han sig til det yderste og søger paa alle mulige Maader at faa det hele til at

gaa. Men her er det ikke Chefens egne Midler, der staaar til Raadighed, men det er Statskassens Midler.

Derfor kan jeg heller ikke rigtig finde, at Lovforslagets Hensigt bliver fyldestgjort ved den foreslaaede Ordning, eller jeg vil hellere sige, jeg tror, det vil være umuligt under de nuværende Forhold at finde en saadan Ordning, at man med fuld Føje kan sige, at Institutionen arbejder for egen Regning og Risiko. Thi hvis man bruger for mange Penge, og hvis man til syvende og sidst har spist den ene Million op, hvem skal saa betale Regningerne? Ja, det bliver ikke Chefen, det bliver ikke Institutionen, det bliver Statskassen.

Derfor kommer vi ikke bort fra, at Ordningen eller Forsøget, der her er foreslaaet, alligevel ikke giver fuldstændig Sikring overfor Borgerne med Hensyn til, at deres Penge ikke ogsaa fremdeles kan blive anvendt til det kongelige Teaters Drift, medmindre Resultatet skulde blive dette, som den højtærede Undervisningsminister udtalte, at man paa et senere Tidspunkt, efter disse fem Aars Forløb, beslutter sig til at gaa over til en fuldstændig privat Drift af Teatret.

§ 5 i Loven af 1903 er opretholdt, den Paragraf, der tager Sigte paa den kunstneriske Mission, som Teatret har at opfylde. Dette kan vi kun glæde os over og tiltræde, om end ikke fordi man i og for sig altid har set, at denne Paragraf har virket efter sin Hensigt, eller fordi vi ikke har oplevet Tider, hvor vi i høj Grad har syntes, at det skortede paa den rette Forstaaelse af at vælge de Stykker, som maatte være mest egnede og mest passende til Opførelse paa vor nationale Scene.

Ikke mindst i de senere Aartier synes der mig at have været en Tendens i Retning af, at man i sin Iver for at følge med i Opførelsen af de mest moderne Kunstværker er kommet ind paa en saadan Praksis, at det kongelige Teaters Scene har været et Sted, hvor man opførte Skuespil, som mere henhørte til moderne Skuepladser, og som derfor ikke burde have været opført paa det kongelige Teater.

Det kongelige Teater skal vel følge med Tiden med Hensyn til litterære og dramatiske Værker, men det behøver ikke altid at være et Prøvested for litterære Eksperimenter, som vi undertiden har været Vidne til, at det har været, hvilket medfører, at det gode Borgerskab ikke med fuldstændig Glæde kan sende deres Ungdom i det kongelige Teater. Efter § 5 skulde